

JUDr. ROBERT PELIKÁN, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

V Praze dne
Čj. MSP-266/2015-OD-SPZ/9
Počet listů: 3
Přílohy: 1

**Nejvyšší soud
Burešova 20
657 37 Brno**

Věc: obviněný L.P. – stížnost pro porušení zákona

Příloha: trestní spis Okresního soudu v Mostě sp. zn. 4 T 130/2014

Podle § 266 odst. 1 trestního řádu podávám ve prospěch L.P.

stížnost pro porušení zákona

proti pravomocnému usnesení Okresního soudu v Mostě ze dne 6.10.2014 č.j. 4 T 130/2014 – 45 ve spojení s usnesením téhož soudu ze dne 22.10.2014, č. j. 4 T 130/2014 – 47.

Usnesením Okresního soudu v Mostě ze dne 6.10.2014 č.j. 4 T 130/2014-45 bylo rozhodnuto podle § 460r odst.1 a § 460t odst. 1 trestního řádu, účinného do 31.12.2013, o tom, že se na území České republiky uznává pravomocný trestní příkaz Obvodního soudu ve Fürthu ze dne 7.11.2013 sp. zn. 451 Cs 702 JS 71491/13, jímž byl uložen obv. P peněžitý trest 1.400 Euro pro trestný čin opilství v dopravě z nedbalosti, kdy skutek, spočíval v tom, že

dne 21. 9. 2013 kolem 01.45 hodin řídil osobní motorové vozidlo zn. MAZDA rz FÜ-DU 528 v ulici Herrnstrasse ve městě Fürth, ačkoli nebyl schopen bezpečně řídit motorové vozidlo v důsledku požití alkoholických nápojů, když analýzou krve, která mu byla odebrána dne 21. 9. 2013 v 03.09 hodin, byla zjištěna koncentrace alkoholu v krvi 1,50 promile a v době spáchání činu činila koncentrace alkoholu v krvi přinejmenším 1,63 promile.

Současně bylo rozhodnuto o tom, že se uznané rozhodnutí vykoná. Podle § 460t odst. 5 trestního řádu byl proveden přepočít částky 1400 Euro na českou měnu podle kurzu devizového trhu ČNB ke dni 6. 10. 2014.

Státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Mostě napadl toto usnesení stížností, směřující proti výroku pod bodem III. napadeného rozhodnutí, protože při přepočtu částky peněžitého trestu uloženého v eurech na českou měnu byl chybně uveden devizový kurz ČNB ke dni 6. 10. 2014, namísto kurzu ke dni 7. 11. 2013. Nad rámec uvedeného pak státní zástupce napadenému usnesení vytkl odkaz soudu na nesprávná zákonná ustanovení, když namísto na příslušná ustanovení zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních odkazuje na trestní řád.

Usnesení doručoval soud také L.P., ovšem doručit se jej podařilo až dne 31. 1. 2015 na adresu jeho bydliště ve Spolkové republice Německo. Již dne 22. 10. 2014, tzn., ještě předtím, než všem oprávněným osobám uplynula zákonná lhůta k podání stížnosti (jak bylo výše uvedeno, usnesení nebylo doručeno obviněnému), samosoudkyně rozhodla v intencích ust. § 146 odst. 1 trestního řádu (tzv. autoremedurou), a to usnesením pod č.j. 4 T 130/2014-47 tak, že se stížností státního zástupce vyhovuje a napadené usnesení Okresního soudu v Mostě ze dne 6.10.2014 č.j. 4T 130/2014-45 se mění tak, že uložená peněžítá pokuta se přepočítává podle devizového kurzu ČNB ke dni 7.11.2013 na částku 37.590,- Kč.

Toto usnesení pak bylo dne 29. 10. 2014 doručeno Okresnímu státnímu zastupitelství v Mostě, L.P. až dne 31.1.2015 na adresu jeho současného bydliště v SRN.

Na obou usneseních je vyznačeno soudem nabytí právní moci dnem 31. 1. 2015. Protože obě usnesení byla tohoto dne teprve doručena L.P., bezpochyby jde o údaj nesprávný. Současně ovšem platí, že o stížnosti státního zástupce směřující proti prvnímu usnesení bylo rozhodnuto soudem dne 22. 10. 2014. Usnesení soudu ze dne 22.10.2014 č.j. 4 T 130/2014 – 47 pak napadeno stížností žádnou z oprávněných osob nebylo, proto se jedná nepochybně o pravomocná rozhodnutí.

Německým Spolkovým úřadem spravedlnosti byla věc k rozhodnutí o uznání a výkonu trestního příkazu Obvodního soudu ve Fürthu ze dne 7.11.2013 sp. zn. 451 Cs 702 JS 71491/13 doručena dne 14. 7. 2014 Okresnímu soudu Plzeň – město a tento soud ji připsal ze dne 28. 7. 2014 z důvodu místní příslušnosti, odvozané od místa hlášeného trvalého bydliště obviněného na adrese, postoupil k rozhodnutí Okresnímu soudu v Mostě.

Již stížností státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Mostě byla napadána skutečnost, že Okresní soud v Mostě své rozhodnutí ze dne 6. 10. 2014 č.j. 4 T 130/2014-45 učinil podle již neexistujících ustanovení trestního řádu a to i přesto, že věc mu napadla za účinnosti zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, a podle tohoto zákona také mělo být rozhodováno.

Pokud samosoudkyně Okresního soudu v Mostě rozhodla o opravném prostředku státního zástupce v rámci autoremedury, dlužno poznamenat, že tak činila v době, kdy stížností státního zástupce napadené usnesení ještě nebylo doručeno obv. L.P.. Primárně je třeba v obecné rovině poznamenat, že rozhodnutí o uznání cizozemského rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto o vině a trestu, na území České republiky, se významem a svými důsledky rovná rozsudku. Proto by při oznamování takového rozhodnutí, resp. doručování jeho písemného vyhotovení, měla platit pravidla pro doručování, uvedená zejm. v § 64 odst. 5 písm. a) trestního řádu, vylučující možnost tzv. náhradního doručení. Nad rámec uvedeného nelze ponechat bez povšimnutí, že i kdyby okresní soud v daném případě s možností náhradního doručení uvažoval, písemné vyhotovení usnesení, adresované obv. L.P. na jeho mosteckou adresu v ČR, bylo teprve dne 16. 10. 2014 uloženo na poště a lhůta k jeho vyzvednutí marně

uplynula teprve dnem 26. 10. 2014. Z formulace ustanovení § 146 odst. 1 trestního řádu nelze usuzovat, že by orgán, proti jehož usnesení stížnost směřuje, o této mohl rozhodnout dříve, než lhůta k podání stížnosti uplynula všem oprávněným osobám, byť zde taková podmínka není *expressis verbis* vyjádřena. Nelze totiž upustit od požadavku, aby o opravném prostředku bylo rozhodováno až se znalostí stanovisek všech osob oprávněných k jeho podání, a ustanovení § 146 trestního řádu je třeba vnímat komplexně, tedy i odstavec 1) vykládat ve spojitosti s návětou odstavce 2) tak, že stížnosti může orgán, proti jehož usnesení stížnost směřuje, vyhovět až v okamžiku, kdy lhůta k podání stížnosti již všem oprávněným osobám uplynula. Je tedy nasnadě, že usnesení ze dne 22. 10. 2014 č.j. 4 T 130/2014 – 47 bylo vydáno předčasně.

Podle § 146 odst. 1 tr. řádu platí, že orgán, proti jehož usnesení stížnost směřuje, může jí sám vyhovět, nedotkne-li se změna původního usnesení práv jiné strany trestního řízení. Jde-li o usnesení policejního orgánu, které bylo vydáno s předchozím souhlasem státního zástupce nebo na jeho pokyn, může policejní orgán sám stížnosti vyhovět jen s předchozím souhlasem státního zástupce.

Podmínkou postupu podle uvedeného ustanovení trestního řádu je vůle orgánu, proti jehož usnesení směřuje, vyhovět podané stížnosti v plném rozsahu a zachovat současně podmínku, že se změna původního usnesení nedotkne práv jiné osoby. V daném případě je třeba připomenout, že státní zástupce ve stížnosti podané proti usnesení Okresního soudu v Mostě ze dne 6. 10. 2014 brojil jednak proti nesprávně provedenému přepočtu peněžitého trestu, uloženého uznávaným rozhodnutím německého soudu, z cizí měny na měnu českou, jednak ale i proti tomu, že soud své rozhodnutí opírá o nesprávné, resp. již neplatné procesní ustanovení. Usnesením ze dne 22. 10. 2014 č.j. 4 T 130/2014-47 však Okresní soud v Mostě stížnosti státního zástupce v plném rozsahu nevyhověl. Sice již provedl správně přepčet peněžitě sankce, uložené uznávaným rozhodnutím Obvodního soudu ve Fürthu (a jakkoli se touto změnou dotkl práv L.P., stalo se tak k jeho prospěchu), nicméně žádným způsobem nereflektoval další námitku státního zástupce, týkající se použitých procesních ustanovení, a jak již bylo konstatováno shora, stížnosti státního zástupce tak nebylo vyhověno v plném rozsahu, tudíž zákonné podmínky pro užití autoremedury naplněny nebyly. Navíc z formálního hlediska je třeba okresnímu soudu dále vytknout, že při postupu podle § 146 odst. 1 trestního řádu neužil současně postup podle § 149 odst. 1 trestního řádu, ale pouze změnil stížností napadený výrok svého původního rozhodnutí.

Podle § 340 odst. 17 zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních v tehdy účinném znění platí, že řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o peněžitých sankcích a plněních a řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu o propadnutí nebo zabránění majetku, věci nebo jiných majetkových hodnot zahájená před dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle zákona č. 141/1961 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Jak se již uvádí shora věc k rozhodnutí o uznání a výkonu trestního příkazu Obvodního soudu ve Fürthu ze dne 7.11.2013 sp. zn. 451 Cs 702 JS 71491/13 byla doručena dne 14. 7. 2014 Okresnímu soudu Plzeň – město a ten ji připsal ze dne 28. 7. 2014 postoupil k rozhodnutí Okresnímu soudu v Mostě, tedy již za účinnosti ZMJS (zákon č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, nabytí účinnosti dnem 1. 1. 2014).

Podle § 262 zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, platí, že rozhodnutí jiného členského státu se převezme za účelem jeho uznání a výkonu,

pokud osoba, vůči níž takové rozhodnutí směřuje, má na území České republiky obvyklé bydliště nebo majetek. Při ověřování, zda jsou splněny podmínky pro převzetí rozhodnutí, se vychází ze skutečností uvedených v osvědčení a případně též z dodatkových informací poskytnutých členským státem, který rozhodnutí k uznání a výkonu zaslal, nebo z vlastního provedeného šetření.

V osvědčení, kterým Spolkový úřad spravedlnosti provázal trestní příkaz Obvodního soudu ve Fürthu, je uvedena jako poslední známá adresa L.P. na území České republiky adresa plzeňské věznice, ve které tento vykonával trest odnětí svobody. Jako místo obvyklého bydliště je potom uváděna adresa, která se shoduje s adresou, na které je tato osoba přihlášena i v evidenci obyvatel, vedené Ministerstvem vnitra ČR. Je třeba ovšem akcentovat, že citované zákonné ustanovení nepracuje s pojmem „trvalé bydliště“, vnímaným tuzemskou rozhodovací praxí jako místo, kde je osoba přihlášena v evidenci obyvatel k trvalému pobytu, nýbrž s pojmem „obvyklé bydliště“ (vycházejícím z totožné formulace, užití v čl. 4 odst. 1 rámcového rozhodnutí Rady 2005/2014/SVV), které musí být vykládáno jako místo, kde se osoba fakticky převážně zdržuje, tj. zejména kde vede svou domácnost a kde má své zaměstnání, přičemž toto místo nemusí být totožné s adresou, na které je evidenčně přihlášena k trvalému pobytu. Jak přitom plyne ze zprávy policejního orgánu Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, Služby kriminální policie a vyšetřování Územního odboru Policie ČR v Mostě ze dne 26. 11. 2014 (č.l. 55 spisu), měl L.P. již dne 26. 2. 2014 při předání k výkonu trestu odnětí svobody ze SRN do ČR prohlásit, že po propuštění z výkonu trestu bude podnikat a bydlet ve Spolkové republice Německo na adrese. Jak se nakonec ukázalo po marném pátrání po jeho osobě v souvislosti s doručováním usnesení Okresního soudu v Mostě v této věci, L.P. se skutečně nachází ve Spolkové republice Německo a tam mu také byla dne 31. 1. 2015 doručena obě předmětná rozhodnutí Okresního soudu v Mostě. Je tedy primární otázkou, zda skutečně je v posuzované věci splněna základní podmínka pro převzetí výše citovaného rozhodnutí za účelem jeho uznání a výkonu, když v dosavadním řízení žádným způsobem nebylo najisto ověřeno, zda má obv. L.P. na území ČR obvyklé bydliště nebo majetek.

Podle § 268 odst. 2 zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, platí, že byl-li rozhodnutím jiného členského státu uložen peněžitý trest, samosoudce peněžitý trest vykoná jako peněžitý trest pouze v případě, že byl uložen soudem jiného členského státu za skutek, který naplňuje znaky skutkové podstaty trestného činu podle práva České republiky. V případě, že byl peněžitý trest uložen za skutek, který spočívá v jednání uvedeném v § 265, jež nenaplňuje znaky skutkové podstaty trestného činu podle práva České republiky, nebo byl-li uložen jiným orgánem než soudem, samosoudce peněžitý trest přemění na pokutu.

Podle § 268 odst. 3 téhož zákona platí, že byla-li rozhodnutím jiného členského státu uložena pokuta, samosoudce ji nesmí přeměnit na peněžitý trest.

Trestním příkazem Obvodního soudu ve Fürthu ze dne 7.11.2013 sp.zn. 451 Cs 702 Js 71491/13 byl L.P. uložen peněžitý trest ve výši 1400,- eur za skutek, který by byl podle práva České republiky posouzen jako přečin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst.1 trestního zákoníku. I přes výše uvedené označuje Okresní soud v Mostě ve výroku pod bodem III. usnesení ze dne 6. 10. 2014 č.j. 4 T 130/2014 – 45 a ve výroku usnesení ze dne 22.10.2014 č.j. 4 T 130/2014 – 47 uloženou sankci jako „peněžitou pokutu“. Jde přitom o označení sankce zcela mimo zákonný rámec, navíc není sebemenšího důvodu neuzít nadále zákonem předpokládaného označení „peněžitý trest“.

Po důkladném posouzení všech skutečností uvedených shora mám za to, že pravomocným usnesením Okresního soudu v Mostě ze dne 6. 10. 2014 č.j. 4 T 130/2014 – 45 ve spojení s usnesením téhož soudu ze dne 22. 10. 2014 č.j. 4 T 130/2014 – 47 byl porušen zákon v neprospěch obv. L.P.

Proto **navrhuji**, aby Nejvyšší soud České republiky:

1. Podle § 268 odst. 2 trestního řádu vyslovil, že pravomocným usnesením Okresního soudu v Mostě ze dne 6.10.2014 č.j. 4 T 130/2014 – 45 byl porušen zákon v neprospěch obv. L.P., a to zejména v ustanoveních § 340 odst. 17 a § 262 zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, v tehdy účinném znění, a pravomocným usnesením Okresního soudu v Mostě ze dne 22.10.2014 č.j. 4 T 130/2014 – 47 v ustanoveních § 64 odst. 5 písm. a) a § 146 odst.1 trestního řádu;
2. podle § 269 odst. 2 trestního řádu usnesení Okresního soudu v Mostě ze dne 6.10.2014 č.j. 4 T 130/2014 – 45 zrušil a zrušil i další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, zejména pak usnesení Okresního soudu v Mostě ze dne 22.10.2014 č.j. 4 T 130/2014 – 47;
3. podle § 270 odst. 1 tr. řádu přikázal Okresnímu soudu v Mostě, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

JUDr. Robert Pelikán, Ph.D.
ministr spravedlnosti ČR

Nejvyšší soud rozhodl pod sp. zn.: [11 Tz 65/2016](#)